

แนวคิดเรื่องแม่อินเดีย : ภาพของสตรีในเรื่องสั้น
“My mother Pattu” ของซาราส มานิคคาม
The Concept of Mother India: The Images of Women
in the Short Story “My Mother Pattu” of Saras Manickam

ศิริวิจิตร ปานตระกุล

Sirivijit Pantrakul¹

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

sirivijit@eau.ac.th

นฤมล สมบูรณ์

Narumon Somboon²

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

narumons@eau.ac.th

Received: 22 October 2024

Revised: 26 March 2025

Accepted: 7 April 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพของสตรีผ่านความสัมพันธ์ของตัวละครหญิงทั้งสามรุ่น คือคุณยาย แม่พัทธ และลลิตาลูกสาวของแม่พัทธ บทความนี้ศึกษาภาพลักษณ์ของสตรีในสามรุ่น ได้แก่ คุณยายแม่พัทธ และลลิตา ในเรื่องสั้น “My Mother Pattu” ของซาราส มานิคัม โดยใช้แนวคิดเรื่อง “แม่อินเดีย” การศึกษาแสดงให้เห็นว่าสตรีเหล่านี้มีคุณลักษณะที่เชื่อมโยงกับทั้งเพศศักดิ์ผู้เป็นตัวแทนของความเมตตาและเทพีสมานากาลีผู้เป็นตัวแทนของความชั่วร้าย ภาพลักษณ์ทั้งสองนี้สะท้อนถึงอุดมคติที่ซับซ้อนและขัดแย้งของ “แม่อินเดีย” ความเชื่อเรื่อง “แม่อินเดีย” ดังเดิม ซึ่งยังคงอยู่ในการรับรู้ของชาวทมิฬที่อพยพมายังมาเลเซีย ได้หล่อหลอมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว และก่อให้เกิดความขัดแย้งภายในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างคุณยายและแม่พัทธ อย่างไรก็ตาม ลลิตาผู้เป็นหลานสาวเป็นตัวแทนของ “แม่อินเดีย” ยุคใหม่ ซึ่งเป็นดั่งแสงสว่างให้แก่สังคม ความเห็นอกเห็นใจและความสามารถในการประสานความเชื่อที่หลากหลายในชุมชนของเธอท้าทายแนวคิดที่ล้าสมัยว่าการมีลูกสาวนำมาซึ่งความเศร้าโศก ประเด็นที่สำคัญคือ เธอฟื้นฟู

¹ Bachelor Degree: Bachelor of Arts (French), Faculty of Humanities, Kasetsart University

Master Degree: Master of Arts (French), Faculty of Arts, University of Khartoum

Doctoral Degree: Doctor of Philosophy, Program in Comparative Literature, Chulalongkorn University

² Bachelor Degree: Bachelor of Arts (English), Faculty of Humanities, Ramkhamhaeng University

Master Degree: Master of Arts (Teaching English as a Foreign Language), Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University

ความสุขและกลายเป็นศูนย์กลางของชุมชนที่ผู้คนหลากหลายความเชื่ออยู่ร่วมกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสตรีสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมที่หลากหลายได้แทนที่จะต้องถูกจำกัดจากบรรทัดฐานทางสังคมที่เข้มงวด

คำสำคัญ : แม่อินเดีย สตรีมาเลย์ แม่พัตตู

Abstract

This article examines the portrayal of women across three generations, Grandmother, Mother Pattu, and Lalita, in Saras Manickam's "My Mother Pattu," through the concept of 'Mother India.' The study shows how these women embody characteristics linked to both the kind Shakti and fierce Samashan Kali. These two images reflect the complex and contrasting ideals of 'Mother India.' The traditional 'Mother India' belief, maintained by Tamil migrants in Malaysia, shapes intergenerational relationships and creates conflict within the family, particularly between the grandmother and Mother Pattu. However, the granddaughter Lalita emerges as a modern 'Mother India,' serving as a light for society. Her empathy and ability to reconcile diverse community beliefs challenge outdated notions of daughters bringing sorrow, and she becomes the center of a community where people with diverse beliefs coexist. Importantly, she restores happiness and demonstrates how women can live their lives in diverse societies beyond rigid social norms.

Keywords: Mother India, Malay women, Mother Pattu

บทนำ

เรื่องสั้น "My Mother Pattu" สะท้อนภาพสตรีเชื้อสายทมิฬสามช่วงวัยซึ่งอาศัยอยู่ในชุมชนที่มีผู้คนสามชาติพันธุ์หลักอาศัยร่วมกันได้แก่ ชาวจีน ชาวอินเดีย และชาวมุสลิม ซึ่งประสบการณ์ของแต่ละตัวละครทำให้เกิดการตระหนักรู้ถึงความจำเป็นต่อการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ไม่อาจหลีกเลี่ยง โดยผู้เขียนได้นำเสนอนิยามใหม่ของ "แม่อินเดีย" ในอุดมคติที่เปลี่ยนแปลงไปจากนิยามแบบดั้งเดิม จากเดิม "แม่" คือบุคคลสำคัญที่เป็นเสาหลักของสังคมโดยยึดโยงกับความเชื่อหลักศาสนาและจารีต ทำให้ "แม่อินเดีย" แบบดั้งเดิมต้องถูกยึดโยงต่อหน้าที่ต่าง ๆ ทั้งในบริบทของครอบครัวและสังคม แต่ "แม่อินเดีย" ในสังคมยุคใหม่ไม่ใช่แม่ในความหมายเดิม คำว่า "แม่" ในสังคมยุคใหม่อาจไม่ใช่แม่ผู้ให้กำเนิดหรือทำหน้าที่แม่ในรูปแบบเดิม บทความนี้ศึกษาเปรียบเทียบตัวละครหญิงในเรื่องสั้น "My Mother Pattu" กับตัวละครหญิงจากภาพยนตร์เรื่อง Mother India หรือ ธรณีกรรแสง โดยได้นำแนวคิดทวิลักษณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ตัวละคร เพื่อเป็นการ

สะท้อนความเชื่อในเรื่อง “แม่อินเดีย” ซึ่งหยั่งรากลึกในสังคมมาอย่างยาวนาน และส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตของสตรีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยความเชื่อเรื่องในเรื่องดังกล่าวมีที่มาจากตำนานของศาสนาฮินดูคือรามายณะและมหาภารตะ ซึ่งคุณลักษณะของสตรีในมหากาพย์ของชาวฮินดูมีลักษณะสำคัญดังนี้ ได้แก่ สีตา หรือนางสีตาเป็นสาวพรหมจรรย์ผู้มีความบริสุทธิ์ผุดผ่อง รัตนา ผู้มีความงามที่เฝ้ายาวนาน พระนางลักษมีซึ่งเป็นภาพแทนของความเจริญรุ่งเรือง ตรงข้ามกับพระแม่อาลี ผู้เป็นเทพีแห่งการทำลายล้าง อาจกล่าวได้ว่าตัวละครหญิงในตำนานของฮินดูมีลักษณะทวิลักษณ์ ด้านหนึ่งคือภาพแทนแห่งความงามและความรุ่งเรือง และอีกด้านหนึ่งคือภาพแทนแห่งทำลายล้าง

คำว่า “Binary Opposition” หรือ ทวิลักษณ์ เป็นแนวคิดเกี่ยวกับความตรงข้าม แนวคิดดังกล่าวมีจุดเริ่มต้นจากแฟร์ดินองด์ เดอ โซสซูร์ (Ferdinand de Saussure) นักภาษาศาสตร์เชิงโครงสร้างชาวสวิส ซึ่งศึกษาแนวคิดพื้นฐานทางภาษา โดยให้ความสนใจกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของส่วนประกอบย่อยในประโยค โดยเชื่อว่าไม่มีอะไรมีความหมายในตัวเอง แต่สิ่งหนึ่งสิ่งใดจะมีความหมายเมื่อนำไปสัมพันธ์กับสิ่งหนึ่ง หากนำคำว่า “ดี” มาเข้าคู่กับคำว่า “เลว” ก็จะทำให้เห็นว่าความหมายของคำว่า “ดี” ได้ชัดเจนที่สุด จึงอาจกล่าวได้ว่า หากพิจารณาความหมายของคำตามแนวคิดนี้ คำต่าง ๆ จะไม่ได้มีความหมายในตัวเอง แต่จะเข้าใจคำ ๆ หนึ่งได้ต้องพิจารณาเกี่ยวกับคำตรงข้าม จึงเป็นลักษณะหนึ่งของวัฒนธรรมซึ่งทำหน้าที่จัดวางโครงสร้างการรับรู้ของเราให้เข้าสู่ระเบียบกฎเกณฑ์และความหมายของสังคม (O’ Sullivan, 1994, p.30) และมักพบว่าคำคู่ตรงข้ามจะมีนัยยะของการให้ความหมายสิ่งหนึ่งอยู่เหนือกับสิ่งหนึ่ง เช่น พระเอก กับ ผู้ร้าย หรือ ความดี กับ ความชั่ว ทำให้ระบบดังกล่าวถูกวิจารณ์เป็นอย่างมาก เนื่องจากแนวคิดดังกล่าวสร้างการแบ่งแยกขึ้นมาเป็นสิ่งที่ไม่มีความยืดหยุ่นและขาดการประนีประนอม

ช่วงเวลาของภาพยนตร์เรื่อง Mother India และเรื่องสั้น “My Mother Pattu” เป็นช่วงเวลาใกล้เคียงกันกล่าวคือ เรื่อง Mother India ซึ่งกำกับการแสดงโดยเมห์บูบ ข่าน (Mehboob Khan) ถูกสร้างขึ้นในปี ค.ศ.1957 เป็นช่วงเวลาในประเทศอินเดียอยู่ในช่วงการพัฒนาประเทศ ด้วยการปฏิวัติสีเขียวซึ่งอินเดียต้องการผลักดันให้ประเทศพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศทางด้านเกษตรที่ทันสมัย ภาพยนตร์เรื่องนี้ถือเป็นมหากาพย์ภาพยนตร์ และถูกสร้างขึ้นโดยนำแนวคิดเรื่อง “แม่อินเดีย” มาใช้เพื่อสนับสนุนนโยบายของมหาตมะคานธีที่มีเป้าหมายให้ประเทศได้รับเอกราชโดยไม่สูญเสียเลือดเนื้อ และขจัดความยากจนโดยพัฒนาให้ภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมมีความทันสมัยและส่งเสริมซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่ความรุ่งเรืองของประเทศ ส่วนเรื่องสั้น “My Mother Pattu” เขียนโดยซาราส มานิคาม สะท้อนเรื่องราวของตัวละครช่วงประมาณปีค.ศ. 1960 โดยมีลำดับเหตุการณ์ต่อเนื่องมา จากช่วงปี ค.ศ.1957 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ประเทศมาเลเซียเพิ่งได้รับเอกราช ช่วงเวลาดังกล่าวชาวทมิฬซึ่งเป็นชนกลุ่มใหญ่ผู้ที่มีเชื้อสายอินเดียในประเทศมาเลเซียได้รับแรงกดดันทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม อาทิ เรื่องการไม่ได้รับสิทธิการเป็นพลเมืองของประเทศ เนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับค.ศ.1957 กำหนดให้สิทธิการเป็นพลเมืองเป็นของบุคคลที่เกิดในประเทศเท่านั้น การ

ถูกจำกัดสิทธิ์ให้ทำงานเฉพาะในด้านการเกษตรกรรมการปลูกยาง ซึ่งไม่มีความมั่นคงเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ผลักดันการพัฒนาประเทศ อีกทั้งการถูกจำกัดสิทธิ์ในการดำรงชีวิตตามความเชื่อและวิถีปฏิบัติดั้งเดิมของชาวทมิฬเนื่องจากนโยบายรัฐให้สิทธิ์กับพิเศษกับคนท้องถิ่น ในการดำรงชีวิตตามชนบั้งเดิมของชาวมาเลย์ (Tharoor, 2016, p.45) ดังนั้นการนำเสนอภาพของสตรีผู้เป็น “แม่” จึงมีลักษณะที่แตกต่างกันและมีความเป็นซ้ำตรงข้ามเนื่องจากภาพของตัวละคร “แม่อินเดีย” อยู่ในบริบททางสังคมที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง

แม่อินเดียจะสามารถผ่านกฎหมายหลายฉบับในช่วงทศวรรษ 1950 โดยรัฐบาลแห่งชาติอินเดียที่นำโดยนายกรัฐมนตรีชวาหะร์ลาล เนห์รู เพื่อปฏิรูปกฎหมายส่วนบุคคลของชาวฮินดู โดยรัฐบาลอินเดียโดยได้ยกเลิกกฎหมายศาสนาและใช้ประมวลกฎหมายจารีตประเพณีแทน สถานภาพของสตรีชาวอินเดียยังมีลักษณะที่ขัดแย้งกันคือ “รุ่งเรืองแต่ไร้อำนาจ” ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังที่ไมท์เรย์ กฤษณะราช (Krishnaraj, 2010, p.10) ได้ศึกษาพบว่า อัตลักษณ์ของสตรีชาวอินเดียมสัมพันธ์กับความเป็นแม่มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ในอดีตกาลภาพของสตรีจะปรากฏทั้งในตำนานเรื่องเล่า วรรณกรรม รวมทั้งในศาสนสถานในฐานะของผู้ให้กำเนิดชีวิตจนถึงปัจจุบันเราจะพบว่าความเชื่อเรื่อง “แม่อินเดีย” ยังคงปรากฏอยู่ในภาพยนตร์อินเดีย ซึ่งมักสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกชาย โดยแม่จะต้องอุทิศชีวิตเพื่อลูกชายและลูกชายจะยังคงปกป้องแม่จากศัตรูที่คิดร้ายต่อแม่และยังคงต้องสาบานต่อหน้าแม่ว่ารวมทั้งยังคงให้เกียรติแม่อย่างสูงสุด ดังนั้นแม่ “แม่อินเดีย” จะได้รับเกียรติสูงสุดในฐานะแม่แต่การได้รับเกียรตินี้จะเชื่อมโยงกับหน้าที่การให้กำเนิดบุตรชาย ทำให้สตรีไม่มีโอกาสเลือกเส้นทางชีวิตได้ตามที่ปรารถนาและในทางตรงกันข้ามหากสตรีไม่สามารถให้กำเนิดบุตรชายได้ สตรีจะได้รับแรงกดดันในสังคมดังปรากฏในบทความวิชาการและงานวิจัยต่าง ๆ มากมายอาทิ ในบทความเรื่อง “Motherhood : Different Voices” เขียนโดย ดิฟย่า แพนเดย์ (Divya Pandey) ได้กล่าวถึงงานวิจัยของเธอที่ได้สัมภาษณ์สตรีที่ตั้งครรภ์และเข้ามาพบแพทย์ในสถานพยาบาลแห่งหนึ่ง โดยสรุปจากการสัมภาษณ์พบว่า สตรีส่วนใหญ่อยู่ภายใต้แรงกดดันของครอบครัวและสังคมเนื่องจากเธอต้องมีหน้าที่ตั้งครรภ์ และให้กำเนิดบุตรชายตลอดจนเลี้ยงดูบุตรเป็นอย่างดี และหากสตรีคนใดประสบปัญหาเรื่องสุขภาพและไม่สามารถตั้งครรภ์ได้จะทุกข์ทรมานจากการกดดันทางสังคมเป็นอย่างมาก (Pandey, 2010, p.294)

ตัวละคร “แม่” ในภาพยนตร์เรื่อง My Mother India และในเรื่องสั้น “My Mother Pattu” สะท้อนคุณลักษณะความเป็นซ้ำตรงข้ามของ “แม่อินเดีย” กล่าวคือตัวละคร “แม่” ในภาพยนตร์เรื่อง “Mother India” เป็นภาพแทนของความงามและความรุ่งเรือง เธอเป็นสตรีชนชั้นแรงงานชาวอินเดียที่ถูกมองว่าเป็นสตรีในอุดมคติ เธอถูกสร้างภาพให้เป็นเจ้าสาว แม่ และผู้ผลิตลูก เธอมีหน้าที่ต้องดำรงรักษาหน้าที่ของตัวเอง เธอจึงต้องทนทุกข์ทรมาน อดทน มีเพียงความรักต่อลูกและความยึดมั่นต่อความเชื่อของของสังคมที่มีมาตั้งแต่อดีตกาลตามแนวคิด “แม่อินเดีย” อย่างไรก็ตามการสะท้อนภาพของสตรีอินเดียตามแนวคิด “แม่อินเดีย” อาจเป็นการผลิตซ้ำความเชื่อซึ่งสังคมให้สตรีเป็นผู้แบกภาระทางสังคมโดยไม่คำนึงถึงสิทธิของสตรีในการดำรงชีวิต

ในแต่ละวัน ส่วนตัวละคร “แม่” ในเรื่องสั้น “My Mother Pattu” ต้องเผชิญความท้าทายในบริบททางสังคมที่เปลี่ยนไป การดำรงชีวิตโดยการรักษาขนบความเชื่อเดิมอย่างเข้มงวด กลายเป็นสิ่งที่อาจปิดกั้นการเรียนรู้สถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น อีกทั้งเป็นอุปสรรคสำหรับการสื่อสารของผู้คนในสังคม ด้วยเหตุผลดังกล่าว การดำรงความเป็น “แม่อินเดีย” ท่ามกลางความหลากหลายทางเชื้อชาติอาจมีพัฒนาการในหลากหลายมิติมากขึ้น ดังปรากฏในเรื่องสั้น “My Mother Pattu” ซึ่งตัวละครหลักคือพ่ที่มีลักษณะที่ตรงข้ามกับตัวละครราดา เนื่องจากเธอปฏิเสธความเป็นแม่ ดังนั้นภาพของแม่อินเดียในเรื่องสั้นจึงมีลักษณะทวิลักษณ์เมื่อเปรียบเทียบกับภาพ “แม่อินเดีย” ในภาพยนตร์เรื่อง “Mother India” ด้านหนึ่งคือเทพีแห่งความดี อีกด้านหนึ่งคือเทพีแห่งการทำลายล้าง เพื่อตั้งคำถามกับความเชื่อเดิมในสังคม และเพื่อสร้างภาพของแม่อินเดียในบริบทสังคมยุคใหม่

ในบทความนี้ได้มีการนำทฤษฎีการพัฒนาจิตสังคมและวิกฤติด้านตัวตน (Cherry, 2023) มาวิเคราะห์ตัวละครคู่ตรงข้ามอีกคู่หนึ่งคือแม่พ่และลลิตาลูกสาว ตัวละครทั้งสองตัวมีความขัดแย้งกันเนื่องจากผู้เป็นแม่ปฏิเสธการทำหน้าที่ของแม่ และการปฏิสัมพันธ์กับคนในสังคม ส่วนอีกคนหนึ่งคือลูกที่เรียกหาความรักจากผู้เป็นแม่ แต่ถูกปฏิเสธเพราะอุดมการณ์ความเชื่อและการดำเนินวิถีชีวิตแตกต่างกัน

ชาราส มานิคคาม : สตรีชาวมาเลย์เชื้อสายอินเดียนกับการต่อต้านการเหยียดเชื้อชาติ

“ไม่มีใครหนีพ้นจากเรื่องศาสนาและการเมืองได้” (Bhasin, 2023)

ชาราส มานิคคามคือนักเขียนเรื่องสั้น “My Mother Pattu” เป็นเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลจากการแข่งขันเรื่องสั้นเครื่องจักรภาพเมื่อปี ค.ศ. 2019 เรื่องสั้นดังกล่าวถูกรวมไว้ในหนังสือชุด “The Art and Craft of Asian Stories” โดยกลุ่มบลูมส์เบอร์รี่ นอกจากนี้เรื่องสั้น “My Mother Pattu” ถูกคัดเลือกให้ตีพิมพ์ในรวมเรื่องสั้นชุด “The Best of Malaysian Short Fiction in English 2010-2022” ชาราส มานิคคามประสบความสำเร็จในฐานะนักเขียน ผลงานของเธออาทิ “Charan” ได้รับรางวัล DK Dutt Award เมื่อปีค.ศ. 2017 รวมทั้งงานเขียนอื่น ๆ ของเธอมีรายชื่อเข้าชิงในการประกวดเรื่องสั้นรายการ Master Review Summer Short Story ปี ค.ศ. 2021 ด้วยประสบการณ์ทำงานของเธอตั้งแต่ปีค.ศ. 2002 ในฐานะครูสอนภาษาอังกฤษ นักเขียนตำรา กองบรรณาธิการหนังสือ ทำให้เธอมีประสบการณ์ในการถ่ายทอดเรื่องราวแทนตัวละครที่ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกในประเด็นต่าง ๆ ออกมาอย่างเปิดเผยได้ (Maniar, 2025)

ชาราส มานิคคามได้นำเสนอว่า ปัญหาการเหยียดเชื้อชาติเป็นปัญหาสำคัญในสังคมมาเลเซีย นำไปสู่ความเหลื่อมล้ำในสังคมในทุกระดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันการศึกษา ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นกับกลุ่มผู้อพยพย้ายถิ่นฐานมาอยู่ประเทศมาเลเซีย อาทิชาวอินเดียมุสลิม ซึ่งคนในสังคมเรียกคนกลุ่มนี้ว่า “Keling” หรือออกเสียงในภาษามาเลย์ว่า “เกอลิง” ภาพของชาวเกอลิงถูกนำเสนอในเรื่องสั้น “Call it by its name” ซึ่งเป็นเรื่องสั้นเรื่องหนึ่งในรวมเรื่องสั้นชุด “My Mother Pattu” คำนี้กลายเป็นคำที่มีนัยยะของการเหยียดเชื้อ

ชาติและนำบาดแผลมาสู่ชนกลุ่มนี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อย่างไรก็ตามมีการกล่าวกันว่าในอดีต คำว่า “Keling” ไม่ได้มีนัยยะของการเหยียดเชื้อชาติ แต่มีเรื่องราวและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับคำว่า “Keling” มากมาย อาทิ คำนี้มีหมายถึงผู้คนที่มาจากอาณาจักรกาลิงกะซึ่งเป็นอาณาจักรโบราณของชาวอินเดีย ในปัจจุบันคือรัฐโอริสสะของประเทศอินเดีย ตำนานดังกล่าวถูกกล่าวถึงในหนังสือ “ประวัติศาสตร์มลายู” หรือ “Sejarah Melayu” (Elankovan, 2018) นอกจากนี้มีเรื่องเล่าว่า คำว่า “Keling” มาจากเสียง “kling kling” ซึ่งเป็นเสียงกำไลข้อเท้าของสตรีอินเดีย ต่อมาก็กลายเป็นคำที่ใช้เรียกลูกหลานของชาวอินเดีย ซึ่งในปัจจุบันความหมายของคำมีนัยยะเปลี่ยนไป

อาจกล่าวได้ว่า ปัญหาการเหยียดเชื้อชาติเป็นปัญหาที่ยังรากลึกในสังคมมาเลเซีย ซึ่งผู้คนในสังคมต้องเผชิญ แต่หากพิจารณาถึงสตรีในฐานะแม่ซึ่งแบกรับความคาดหวังของสังคมไว้มากมายในฐานะภรรยาและผู้เลี้ยงดูบุตร ปัญหาดังกล่าวถือว่ามีความซับซ้อนมากขึ้นไปอีก ดังที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ในบทสัมภาษณ์ว่า “ทุกคนต่างกล่าวว่า “My Mother Pattu” น่าจะต้องเป็นเรื่องราวของแม่ผู้เสียสละ แม่ผู้ยิ่งใหญ่ หรือ แม่ของแผ่นดิน แต่พื้ทุกลบไม่ใช่” (Maniar, 2025) ข้อความดังกล่าวสะท้อนถึงความคาดหวังของสังคมต่อสตรีผู้เป็นแม่ โดยคุณลักษณะสำคัญของแม่คือมีความเสียสละ อุทิศตนเองเพื่อความสุขของครอบครัว และในทางตรงข้ามเมื่อแม่ถูกคาดหวัง แต่ในความเป็นจริงแม่เป็นเพียงบุคคลธรรมดา ซึ่งไม่สามารถทำทุกอย่างได้ดังแม่ในอุดมคติ แม่จึงได้รับบทลงโทษจากสังคม ดังนั้นผู้เขียนได้สะท้อนเรื่องราวของแม่ในบริบทสังคมมาเลเซียในเรื่อง “My Mother Pattu” ซึ่งสะท้อนว่ามนุษย์มีความซับซ้อน และผู้หญิงก็เช่นกัน สังคมจึงไม่สามารถไปปิดกั้นให้เธอดำรงชีวิตอยู่เพียงทำหน้าที่ของแม่ตามที่สังคมคาดหวัง

ในเรื่องสั้น “Number One, Mambang Lane” ซึ่งเป็นเรื่องสั้นเรื่องแรกในรวมเรื่องสั้นชุด “My Mother Pattu” ถือเป็นปฐมบทของการเปิดพื้นที่สำหรับเรื่องราวของตัวละครที่สะท้อนปัญหาของชุมชนมัมบัง ซึ่งเป็นชุมชนที่มีการผสมผสานระหว่างผู้คนต่างชาติพันธุ์ และส่วนใหญ่เป็นครอบครัวของผู้ใช้แรงงาน เรื่องราวของชุมชนถูกมองผ่านตัวละครหญิงสาวซึ่งอาศัยอยู่ในป็นัง ซึ่งมองว่าปัญหาของสังคมมีความซับซ้อนจากเรื่องราวของตัวละครในชุมชนที่เธอรับรู้และชุมชนแห่งนี้เป็นชุมชนที่ครอบครัวของผู้ที่ตัวละครเอกอาศัยอยู่ในชุมชนมัมบังซึ่งเป็นชุมชนขนาดเล็ก อาจเป็นภาพแทนหนึ่งของชาวอินเดียเชื้อสายทมิฬ ซึ่งคนอินเดียส่วนใหญ่จะใช้ภาษาทมิฬสื่อสารกันแต่คนกลุ่มนี้ย้ายถิ่นฐานเข้ามาอยู่ในประเทศมาเลเซียซึ่งมีเพียงจำนวนประมาณร้อยละ 9 ของจำนวนประชากรทั้งหมดของประเทศ ซึ่งต้องดำรงชีวิตอยู่ภายใต้ต้นนโยบายกัมบูตราซึ่งเป็นนโยบายที่ให้สิทธิพิเศษทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมกับชาวมลายูและชนพื้นเมืองเดิม รวมทั้งนโยบายด้านอื่น ๆ อาทิ ด้านภาษาซึ่งถือเป็นประเด็นอ่อนไหวในสังคมเนื่องจากรัฐบาลไม่ให้สิทธิเท่าเทียมกันระหว่างคนพื้นเมืองและกลุ่มผู้อพยพ ดังนั้นแรงกดดันต่าง ๆ ทางสังคมที่ประกอบด้วยผู้คนต่างชาติพันธุ์จึงถูกสะท้อนภาพขึ้นมาในชุมชนแห่งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาของสตรีในฐานะแม่ซึ่งต้องรักษาขนบดั้งเดิมให้คงอยู่ภายใต้แรงกดดันต่าง ๆ จึงอาจกล่าวได้ว่าในรวมเรื่องสั้นชุด “My Mother Pattu” ให้ความสำคัญกับปัญหาเรื่องการเหยียดเชื้อ

ชาติเป็นสำคัญผ่านมุมมองของสตรี และนำเสนอปัญหาของสตรีในมิติต่าง ๆ ทั้งในระดับครอบครัวและสังคม การสะท้อนปัญหาผ่านมุมมองของสตรีทำให้เรื่องสั้นชุดนี้ สะท้อนอารมณ์และความรู้สึกของสตรีต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ลึกซึ้งมากขึ้น ในขณะที่ภาพยนตร์เรื่อง “Mother India” ถูกนำเสนอผ่านมุมมองของบุรุษ มุ่งเน้นที่การสร้างชาติเป็นสำคัญ ภาพ “แม่อินเดีย” จึงเป็นภาพแม่ในอุดมคติตามแนวคิดของบุรุษ ซึ่งเน้นการเสนอคุณลักษณะของแม่ที่สมบูรณ์แบบตามแนวคิดบุรุษ ทำให้ขาดการสะท้อนอารมณ์และความรู้สึกของสตรีต่อปัญหาที่เผชิญ

แนวคิดเรื่อง “แม่อินเดีย” : ภาพของสตรีอินเดียในอุดมคติ

สังคมอินเดียให้ความสำคัญสูงสุดกับ “แม่อินเดีย” เนื่องจากแม่คือผู้ให้ชีวิต โดยเห็นได้ว่าภาพของแม่จะปรากฏในบทกวีรวมทั้งสุภาษิตต่าง ๆ อาทิ “ไม่มีสิ่งใดดับความกระหายได้เหมือนดั่งน้ำนมมารดา” สุภาษิตดังกล่าวสะท้อนถึงความสำคัญของแม่ตามแนวคิดเรื่อง “แม่อินเดีย” ซึ่งเปรียบแม่เสมือนผืนดิน ด้วยเหตุที่ว่าสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ จะไม่สามารถดำรงอยู่ได้โดยปราศจากผืนดิน เช่นเดียวกับชีวิตของมนุษย์ หากไร้แม่ก็ไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้เพราะมนุษย์จะเติบโตได้อย่างสมบูรณ์ด้วยน้ำนมแม่เท่านั้น

สุภาษิตดังกล่าวสอดคล้องกับความเชื่อดั้งเดิมของชาวฮินดูคือ แม่อินเดียมีความศักดิ์สิทธิ์และบริสุทธิ์ ดุจน้ำนมของแม่ ตามแนวคิดนี้น้ำนมของแม่คือ “น้ำนมแห่งวีรบุรุษ” ที่จะเลี้ยงลูกชายให้เป็นนักรบและมีความกล้าหาญ ตามความเชื่อในสังคมอินเดียแบบดั้งเดิม การที่ลูกชายจะเติบโตขึ้นและมีความกล้าหาญเพียงใด ขึ้นอยู่กับหน้าอกและมดลูกของแม่ หน้าอกและมดลูกของแม่จึงมีความศักดิ์สิทธิ์ และชาวอินเดียโบราณเปรียบเทียบมดลูกของแม่คือ “ถ้ำของเสือ” ซึ่งจะให้กำเนิดบุตรชายที่สง่างามดุจพญาเสือที่พร้อมเข้าสู่สนามรบ (Lakshmi, 1990, p.72)

อุดมการณ์เรื่องการเป็นแม่มีความสำคัญอย่างยิ่งในประเทศอินเดีย เนื่องจากสตรีจะมีสถานภาพสูงและได้รับการยกย่องในฐานะแม่ แต่นั่นหมายถึงเธอต้องให้กำเนิดบุตรชายเท่านั้น การให้กำเนิดบุตรสาวยังไม่สามารถทำให้สตรีมีสถานภาพของความเป็นแม่ได้สมบูรณ์เนื่องจากแม่ที่ให้กำเนิดเพียงลูกสาวจะมีสถานภาพที่ต่ำต้อยกว่าแม่ที่ให้กำเนิดลูกชาย เพราะชาวอินเดียมีความเชื่อว่า “ลูกชายคือแสงในสรวงสวรรค์อันสูงสุด” (Bhattacharji, 1990, p.50) ด้วยความเชื่อดังกล่าวลูกชายต้องเคารพแม่สูงสุดด้วยเช่นกันดังสุภาษิตของชาวฮินดูที่ว่า “ความเป็นชายของชายชาวฮินดูขึ้นอยู่กับว่าได้ปกป้องแม่ชาวฮินดู” (Lakshmi, 1990, p.72)

ภาพยนตร์เรื่อง “แม่อินเดีย” นำเสนอภาพแม่ในอุดมคติซึ่งสะท้อนภาพของสตรีตามแนวคิดดั้งเดิมของชาวฮินดู ภาพยนตร์เรื่องดังกล่าวถูกสร้างขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1957 ซึ่งนำเสนอแม่อินเดียเปรียบเสมือนชาติภายหลังที่อินเดียได้รับเอกราชเมื่อปี ค.ศ.1947 ในเวลานี้เองมีการนำแนวคิดเรื่อง “แม่อินเดีย” มาใช้เพื่อขับเคลื่อนความรู้สึกร่วมกันของคนในชาติ โดยนำเสนอภาพสตรีอินเดียในฐานะแม่ผู้มีคุณธรรมและเป็นแม่ของ

ชุมชน จึงอาจกล่าวได้ว่าภาพยนตร์เรื่อง “แม่อินเดีย” สะท้อนแนวคิดดั้งเดิมของชาวฮินดูสามประการได้แก่ 1) สตรีคือสัญลักษณ์แห่งความเจริญรุ่งเรือง 2) สตรีคือแม่ของวีรบุรุษ 3) สตรีคือภาพแทนของเทพีแห่งความดีงาม

ประการแรกภาพยนตร์สะท้อนให้เห็นว่าความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมืองขึ้นอยู่กับ การดำรงอยู่ของแม่อย่างแท้จริง ภาพแรกที่ปรากฏในภาพยนตร์คือภาพการก่อสร้างคลองชลประทานในหมู่บ้าน และการทำพิธีเปิดใช้คลองดังกล่าว ความเจริญในชุมชนจะเกิดขึ้นไม่ได้เลยหากไม่มีแม่ เนื่องจากบทบาทของแม่เชื่อมโยงทั้งในด้านพิธีกรรมและประสบการณ์ของแม่ ที่ต่อสู้กับภัยพิบัติทางธรรมชาติและเป็นศูนย์รวมแห่งกำลังใจของชุมชนที่ร่วมกันพลิกฟื้นหมู่บ้านที่ถูกภัยธรรมชาติทำลายจนไม่เหลือแม่แต่ที่อยู่อาศัย กล่าว คือ ทางด้านพิธีกรรม ราชดาตัวละครแม่ที่ร่างกายชราถูกรังของจากบุรุษของหมู่บ้านให้ไปทำพิธีเปิดการใช้คลอง แต่แม่พยายามบ่ายเบี่ยงไม่ต้องการไปเนื่องจากไม่ต้องการฝืนสังขารออกไป แต่เธอยอมออกไปเพราะหากเธอไม่ออกไปพิธีการเปิดจะไม่สามารถเกิดขึ้นและผู้คนในชุมชนจะไม่สามารถใช้คลองแห่งนี้ได้ ราชดายอมออกไปในสภาพที่บุรุษทั้งหลายช่วยกันพยุงร่างออกไป พิธีกรรมเริ่มด้วยการสวมมาลัยดอกไม้ให้ กับราชดา การสวมมาลัยดอกไม้ เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมเพื่อการบูชาเทพเจ้าของชาวฮินดู เช่นเดียวกับในพิธีแต่งงาน เจ้าบ่าวต้องสวมพวงมาลัยให้เจ้าสาวซึ่งมีนัยยะของการผูกพันเจ้าบ่าวและเจ้าสาวไว้ด้วยกัน การสวมพวงมาลัยให้กับราชดาในพิธีเปิดคลองชลประทานทำให้ราชดานึกภาพย้อนกลับไปอดีตของเธอในพิธีแต่งงานซึ่งเธอจะต้องถูกสวมพวงมาลัยโดยเจ้าบ่าว

การใช้เทคนิคการเล่าเรื่องย้อนอดีตเพื่อเล่าเหตุการณ์ในอดีตของตัวละครทำให้ผู้ชมรับรู้ประสบการณ์ของราชดา และทราบว่าจุดเริ่มต้นของความเจริญในชุมชนวันนี้เริ่มจากเหตุการณ์ในวันแต่งงานของเธอซึ่งพิธีกรรมต่าง ๆ และความเชื่อทำให้เธอต้องตระหนักในหน้าที่ของภรรยาและการเป็นแม่ ในพิธีแต่งงานของชาวอินเดีย แนวคิดที่ว่าด้วยสตรีคือสัญลักษณ์แห่งความรุ่งเรือง ถูกสะท้อนผ่านทั้งการแต่งกาย พิธีกรรมและความเชื่อด้านการแต่งกาย สตรีจะสวมใส่สำหรับสีแดงซึ่งเป็นสีแห่งความเป็นมงคลและความรุ่งเรือง ใส่ทองและเครื่องประดับเพื่อแสดงความมั่งคั่ง เจ้าบ่าวจะสวมใส่พวงมาลัยดอกไม้ให้เจ้าสาวซึ่งมีนัยยะหมายถึงสายใยแห่งความเจริญรุ่งเรือง นอกจากนี้ความเชื่อเรื่องของสตรีอินเดียในฐานะภาพแทนแห่งความรุ่งเรืองยังได้ถูกพูดผ่านตัวละครแม่สามี่ซึ่งยอมเอาที่ดินไปจำนองกับสุชีลาล่าเจ้าหนี้เงินกู้จอมขูดรีดของหมู่บ้านเพื่อมาจัดการแต่งงานใหญ่โตจนเป็นที่กล่าวขานกันทั่วหมู่บ้านเพราะ เธอเชื่อว่าลูกสะใภ้ของเธอที่มีคุณลักษณะที่สมบูรณ์ทั้งความงามด้านรูปลักษณ์และจิตใจจะนำโชคมาสู่เธอ ดังที่แม่สามี่กล่าวกับคนในหมู่บ้านว่า “หากลูกสะใภ้นำโชคมาให้จริง เธอจะได้รับการที่ดินคืนอย่างแน่นอน” ราชดาได้ยินประโยคดังกล่าว เธอรู้สึกเศร้าใจแต่ตระหนักในหน้าที่ที่จะต้องขยันหมั่นเพียรเพื่อให้ได้ที่ดินคืนมาโดยที่สามีของเธอยังไม่รู้เรื่องการจำนองบ้านกับสุชีลาล่า การเล่าย้อนเหตุการณ์ในวันแต่งงานสะท้อนให้เห็นว่าภาระหน้าที่ของเธอในฐานะภรรยาและแม่เริ่มต้นตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา อาจกล่าวได้ว่าเกียรติยศสูงสุดของแม่อินเดียที่ได้รับจากสังคมเป็นเพียงการชดเชยกับความอุทิศทุ่มเทตนเองกับภาระอันหนักอึ้งของสตรีผู้เป็นแม่

เงื่อนไขของสังคมส่งผลต่อการแสดงอัตลักษณ์ของแม่อินเดีย กล่าวคือการที่เธอตระหนักดีว่าการดำรงชีวิตอยู่ในฐานะแม่และภรรยาต้องนำความรู้เรื่องและความสุขมาสู่ครอบครัวทำให้เธอต้องทำหน้าที่ภรรยาและแม่ทั้งนอกบ้านและในบ้าน เมื่อราดาถูกจับจ้องโดยคนในชุมชนว่าครอบครัวของเธอจวนจะตกต่ำกับเจ้าหนี้แบบสุชีลาล่า และรับรู้ความคาดหวังของแม่สามีว่าเธอจะนำโชคและความรู้เรื่องมายังครอบครัว เธอจึงทำงานเคียงข้างสามีในทุ่งนาโดยไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย เพื่อหวังว่าเธอจะปลดหนี้ และได้ที่ดินคืนดังที่แม่สามีคาดหวัง แต่การต่อสู้ในฐานะผู้ถูกกดขี่และเอารัดเอาเปรียบโดยเจ้าหนี้กลับทำให้สถานการณ์แย่งลงเรื่อย ๆ ความโหยหิวของคนในครอบครัวและลูก ๆ ทำให้เธอต้องพยายามจัดสรรอาหารที่มีอยู่อย่างจำกัดให้ทุกคนในครอบครัวโดยเธอจะได้กินเป็นคนสุดท้าย จากเหตุการณ์นี้ภาพของราดาคือแม่ผู้เสียสละและอดทนต่อปัญหาโดยไม่โอ้อวดครวญใด ๆ

ประการที่สอง ราดาคือแม่ของวีรบุรุษทรชน อาจเป็นคำกล่าวที่สะท้อนบทบาทหลักราดาในฐานะแม่ของลูกชาย การให้กำเนิดลูกชายคนแรกซึ่งทำให้ครอบครัวยินดีเป็นอย่างมาก เป็นสิ่งที่แสดงความเป็นแม่สมบูรณ์แบบในตำราดา เรื่องราวของการต่อสู้ของราดาเชื่อมโยงกับบุตรชายสองคนของเธอเพราะโลกของราดามีเหลือเพียงลูกชาย ส่วนสามีหนีปัญหาหนี้สินและความยากลำบาก ด้วยการหนีออกจากบ้านเพื่อฆ่าตัวตาย ส่วนลูกสาวสองคนเสียชีวิตในเหตุการณ์ภัยพิบัติครั้งใหญ่ของหมู่บ้าน การกล่าวถึงลูกชายของราดาในฐานะวีรบุรุษทรชน เกิดจากพฤติกรรมการก้าวร้าวและการโต้กลับเจ้าหนี้จอมโหดด้วยความห้าวหาญ ที่ซุตรีดีและเอารัดเอาเปรียบทำให้แม่ของเธอต้องยากลำบาก จนทำให้ลูกชายของราดาเติบโตขึ้นมาด้วยสภาพจิตใจที่คับแค้น แม้เบื้องลึกในจิตใจของลูกชายจะรักความยุติธรรมแค่ไหนก็ตาม เหตุการณ์การเผชิญหน้าครั้งสำคัญของปัญหาลูกชายของราดากับเจ้าหนี้คือการลักพาตัวลูกสาวเจ้าหนี้ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แม่ซึ่งดำรงความยุติธรรมไม่อาจยอมรับได้ แม้จะรักลูกเพียงใดแต่เธอเลือกยิงลูกชายทำให้ลูกชายเสียชีวิตเพื่อปกป้องหญิงสาวและนำความสงบสู่ชุมชน

ประการที่สาม สตรีชาวอินเดียเป็นภาพแทนของเทพีแห่งความดีงาม อันนำมาสู่ความสงบสุขของครอบครัวและชุมชนอย่างแท้จริง กล่าวคือภาพของเทพีเชื่อมโยงกับอำนาจศักดิ์สิทธิ์ในตัวของเธอ “แม่อินเดีย” จึงอยู่ในฐานะแม่ผู้ปกป้อง แม่ผู้มีความรักความอบอุ่น ด้วยความรักและความอบอุ่นของแม่ที่มีต่อลูกแม่จึงกลายเป็นศูนย์กลางของชุมชน ในภาพยนตร์ “Mother India” สะท้อนภาพแม่อินเดียภายใต้ระบอบปีศาจไทย ที่มีสภาอาวุธซึ่งประกอบด้วยบุรุษซึ่งเป็นผู้นำของหมู่บ้านมีอำนาจตัดสินใจเรื่องราวต่าง ๆ ของหมู่บ้าน และตัดสินใจพิพากษาต่าง ๆ ในชุมชนรวมทั้งคดีการก่อกวนของราดากับสุชีลาล่า ซึ่งทำให้ราดาต้องจ่ายดอกเบี้ยเป็นข้าวจำนวนสามในสี่ของจำนวนที่ปลูกได้ การพิพากษาเช่นนี้ส่งผลให้ราดาต้องทำงานหนักตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา อีกทั้งยังส่งผลให้ปัญหาลูกชายคนเล็กกลายเป็นคนที่มีบุคลิกภาพที่ก้าวร้าวเพราะเห็นแม่ราดาถูกเอารัดเอาเปรียบมาตลอดชีวิต ความอดอยากของครอบครัวทำให้เห็นความเสียสละอันยิ่งใหญ่ของแม่ที่มีต่อครอบครัวและลูก ๆ ที่เผชิญความหิวด้วยการทุ่มเททำงานหนัก รักษาบรรยากาศของบ้านที่มีความโศกเศร้าด้วยความสงบ ภาพ

ดังกล่าวเป็นแบบอย่างให้กับผู้คนในชุมชนที่สิ้นหวังจากความเสียหายของหมู่บ้าน และต้องการหนีออกจากหมู่บ้านไปอยู่ที่อื่น เธอจึงสามารถเรียกร้องคนในหมู่บ้านให้ตัดสินใจไม่ย้ายออกไปจากหมู่บ้านได้สำเร็จและร่วมกันพลิกฟื้นให้หมู่บ้านมีความเจริญรุ่งเรือง

ทวิลักษณ์ในตัวละครแม่พัทธและสตรีอินเดียในอุคมคติ

ตามแนวคิดเรื่อง “แม่อินเดีย” ปรากฏความเชื่อเรื่องเทพีศักดิ์ซึ่งเป็นภาพแทนแห่งความดีและเทพีสมาชนากาลีซึ่งเป็นภาพแทนของความชั่วร้าย ความเชื่อดังกล่าวสะท้อนความเชื่อแบบทวิลักษณ์ อีกทั้งสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของผู้คนในอดีตซึ่งทำเกษตรกรรม เนื่องจากในการทำเกษตรกรรมจะประกอบด้วยพิธีกรรมเกี่ยวพาดเกี่ยวปลูกด้วยความเชื่อว่าชีวิตต่าง ๆ ถูกสร้างขึ้นจากดิน รวมทั้งพิธีศพและพิธีอื่น ๆ ที่เกี่ยว กับความตาย (Nisha, 2023, p.46) ดังนั้นวงจรด้านเกษตรกรรมสะท้อนภาพสองลักษณะ ภาพหนึ่งคือความเจริญงอกงามจากการเติบโตของข้าวในทุ่งนา อีกภาพหนึ่งคือความชั่วร้ายอันเกี่ยวเนื่องจากความสูญเสียหรือความตาย

ความเชื่อแบบทวิลักษณ์ถูกยึดโยงกับภาพของ “แม่อินเดีย” เนื่องจากในสังคมแบบเกษตรกรรม สตรีถือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ ทั้งในมิติของการให้กำเนิดบุตร ทำให้เกิดแรงงานที่ถือเป็นกำลังสำคัญในระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพิงกับงานด้านเกษตรกรรมรวมทั้งมิติของความเชื่อซึ่งแม่จะมีบทบาทสำคัญด้านพิธีกรรมต่าง ๆ ในการเพาะปลูกและเกี่ยวเกี่ยวพืชผล วิธีการเกษตรทำให้ภาพของ “แม่อินเดีย” ปรากฏสองภาพตามความเชื่อเรื่องเทพีทั้งสอง ได้แก่เทพีศักดิ์คือเทพีซึ่งมีความบริสุทธิ์ดุจสีขาวของน่านม คุณลักษณะของแม่จึงเป็นผู้ดำรงตนเองบนศีลธรรม และความดีงามทั้งปวง ภาพของเทพีแม่มีเชื่อมโยงกับภาพสตรีที่แต่งงานแล้ว เป็นภาพแทนของสตรีผู้มีความงามและมีเมตตากรุณา แต่อีกภาพหนึ่งคือพระแม่อากาลี คือเทพีผู้มึลลักษณะน่ากลัว รูปร่างสีดำ ภาพของเทพีจะเชื่อมโยงกับสตรีที่ยังไม่แต่งงาน มีความอิสระ ซึ่งมักขัดต่อชนบต่าง ๆ ของสังคม ภาพทั้งสองภาพมีความย้อนแย้งโดยภาพหนึ่งเป็นผู้หญิงที่สวยงามได้รับการชื่นชมแต่ถูกพันธนาการด้วยหน้าที่ ส่วนภาพของพระแม่อากาลีที่แม้มีภาพลักษณ์ที่น่ารังเกียจแต่กลับมีอำนาจเหนือสิ่งมีชีวิตอื่น มีอิสรภาพในการกระทำและการพูด

การนำแนวคิดทวิลักษณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ตัวละครพัทธ โดยเปรียบเทียบกับตัวละครชั่วตรงข้ามคือราดา เนื่องจากตัวละครราดาและพัทธยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ตรงข้ามกัน ราดาเชื่อในความเป็นแม่อินเดียในอุคมคติ ดังปรากฏในฉากสุดท้ายของภาพยนตร์ ซึ่งเป็นฉากที่เธอมองความเจริญก้าวหน้าปรากฏต่อหน้าเธอด้วยความมุ่งมั่น สะท้อนให้เห็นว่า เธอยึดมั่นในอุดมการณ์ของความเป็นแม่อินเดียมาโดยตลอดเวลา แม้จะมีอุปสรรคมากมาย อีกทั้งร่างกายของเธอก็จะชราอ่อนแรงเพียงใด แต่ในท้ายที่สุดเมื่อสิ่งที่เธอได้พยายามต่อสู้มาได้รับความสำเร็จเธอจึงรู้สึกภาคภูมิใจในความ สำเร็จในฐานะของแม่ ในขณะที่ “พัทธ” คือตัวละครแม่ ที่

ปฏิเสธความเป็นแม่ในอุดมคติตามความเชื่อของชาวฮินดู เธอเลือกที่จะปลดพันธนาการจากการทำหน้าที่ของแม่

พัทพูไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็นแม่ได้สมบูรณ์ตามค่านิยมของ “แม่อินเดีย” เพราะเธอไม่ได้ให้กำเนิดบุตรชาย เธอมีเพียงบุตรสาวหนึ่งคน เธอไม่มีคุณลักษณะของแม่เหมือนราดา ซึ่งสามารถแลกชีวิตเพื่อปกป้องลูกแต่กลับมีพฤติกรรมตรงกันข้าม เธอไม่สามารถทำหน้าที่ในฐานะแม่ของชุมชน เพราะได้ถูกปฏิเสธจากทุกคนในชุมชนเนื่องจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเธอในฐานะ “แม่ของลลิตา” การที่ตัวละครทั้งสองตัวมีความเชื่อและอุดมการณ์ที่ตรงข้ามกัน ย่อมดำเนินชีวิตในทิศทางที่ตรงข้ามกันและผลลัพธ์จากการกระทำย่อมแตกต่างกัน ตัวละครราดาสะท้อนภาพแม่ตามนิยามของความเป็นแม่อินเดียในแบบดั้งเดิม ส่วนพัทพูสะท้อนความจริงในสังคมประการหนึ่งของสตรีผู้มีเชื้อสายอินเดีย ซึ่งดำรงชีวิตอยู่ในบริบททางสังคมที่เปลี่ยนไปจากเดิม ภาพสองภาพนี้ชวนให้เกิดการตั้งคำถามว่า อุดมการณ์เหล่านี้จะควรถูกส่งต่อไปยังคนรุ่นใหม่หรือไม่และในทิศทางใด

“พัทพู”: ความงามอันล้ำค่าที่เธอไม่คู่ควร

มานิคามาได้ให้ความหมายของ “แม่อินเดีย” ในฐานะผู้สืบสานมรดกอันล้ำค่าของชาวอินเดียมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเรียกตัวละครแม่ว่า “พัทพู” ซึ่งเชื่อมโยงกับคำว่า “Pattu” หมายถึงเครื่องแต่งกายของเจ้าสาวชาวอินเดียที่สวมใส่ในวันแต่งงาน การสวมใส่สำหรับพัทพูสะท้อนถึงวัฒนธรรมเก่าแก่และศิลปะอันล้ำค่าของชาวอินเดีย นัยยะของการแต่งกายด้วย紗สำหรับบ่งบอกถึงความงามอันล้ำค่าที่คงอยู่เหนือการเวลาของวัฒนธรรมอินเดีย สำหรับชนิดนี้ทำมาจากผ้าไหมและถักทอด้วยลวดลายเฉพาะถิ่นอย่างประณีต การสวมใส่สำหรับประเพณีนี้ยังถือเป็นการให้เกียรติกับศิลปินผู้ถักทอผ้าไหมมานานนับศตวรรษจากรุ่นสู่รุ่น นอกจากนี้สำหรับพัทพูยังสะท้อนอัตลักษณ์ของชาวอินเดีย เนื่องจากชาวอินเดียมีความเชื่อว่า紗สำหรับหมายถึงแสงสว่าง ความเจริญรุ่งเรือง และการสวมใส่紗สำหรับการถักทอระหว่างความรัก วัฒนธรรม และความงามของประเพณีที่สืบทอดมาได้อย่างลงตัว

ตัวละครแม่พัทพูคือตัวละครหลัก ชื่อของเธอเป็นชื่อเรียกผ้าสำหรับประเพณีหนึ่งซึ่งถือเป็นมรดกตกทอดสืบเนื่องมาหลายชั่วอายุคนด้วยกัน หากจะให้คำจำกัดความสำหรับประเพณีนี้ อาจกล่าวได้ว่าหมายถึง “ความงามอันล้ำค่า” ความงามที่ว่าสื่อถึงความงามทั้งของเนื้อผ้า และความหมายที่ซ่อนอยู่ภายใต้ความงามที่ปรากฏให้ผู้คนภายนอกได้พบเห็น อันได้แก่ สัญลักษณ์แห่งความรัก ความสวยงามของอารยธรรมโบราณ ซึ่งผ้าไหมชนิดนี้เปรียบเสมือนสิ่งที่ถักทอความรักระหว่างรุ่นสู่รุ่น ตรงกันข้ามกับพัทพูซึ่งเป็นตัวละครแม่ ซึ่งตามขนบเดิมของชาวอินเดีย “แม่” คือภาพแทนความงามและความรักอันบริสุทธิ์ ซึ่งมีความอ่อนโยนและจิตใจอันเมตตาโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับลูก

พัทธคันจิบุรุม หรือผ้าไหมคันจิบุรุม ซึ่งเป็นเครื่องแต่งกายสำหรับเจ้าสาวชาวทมิฬนาฑู และเป็นสัญลักษณ์แห่งความงามและความมั่งคั่งของผู้สวมใส่ แต่ในทางตรงข้ามเครื่องแต่งกายชนิดนี้ก็กลับกลายเป็นเครื่องหมายแสดงความอับยศของครอบครัวของพัทธ กล่าวคือผ้าไหมคันจิบุรุมมีชื่อเสียงมายาวนานในด้านความงามของเนื้อผ้า สีสดใส รวมทั้งการออกแบบที่สวยงาม ถือเป็นงานศิลปะชั้นสูงของชาวทมิฬนาฑู ที่มักใช้ในงานแต่งงาน ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความมั่งคั่งรุ่งเรืองที่ถูกส่งต่อจาก รุณสุรูน (Surya, 2023, p.1) แม้ว่าสำหรับชนิดนี้ได้ถูกเลิกใช้ในวันแต่งงานของพัทธเพื่อสะท้อนถึงสถานภาพทางสังคมของพัทธในวันแต่งงาน แต่การแต่งงานของพัทธกลับไม่ได้เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความมั่งคั่งรุ่งเรือง และไม่ถูกบอกเล่าถึงพิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์ การแต่งงานถูกนำเสนอเพียงผ่านภาพถ่ายซึ่งเป็นพื้นที่ความทรงจำอันเข้มข้นของครอบครัว โดยเฉพาะลูกสาว และภาพถ่ายนี้เป็นหลักฐานยืนยันความอับยศของครอบครัว และเป็นเครื่องย้ำเตือนความทรงจำให้กับลูกสาว และทุกคนในครอบครัวว่าจุดเริ่มของความเจ็บปวดนี้มีสาเหตุจากสิ่งใด เมื่อสตรีผู้สูงศักดิ์ต้องแต่งงานกับชายเชื้อสายจีนที่ถูกพ่อของพัทธเก็บมาเลี้ยงขณะที่เร่ร่อนหิวโหยอยู่ข้างถนน และต้องตอบแทนบุญคุณด้วยการรับผิดชอบพัทธซึ่งตั้งครุฑแบบไม่พึงประสงค์ สำหรับคันจิบุรุมที่เลิศหรูก็ไม่อาจปิดทองของพัทธที่กำลังตั้งครุฑได้มิด อีกทั้งลักษณะนิสัยที่เย่อหยิ่งและบทรบของพัทธในฐานะผู้กระทำถูกสะท้อนผ่านสายตา และการวางท่าทางของพัทธจากภาพในวันแต่งงาน ลักษณะท่าทางดังกล่าวได้ทำลายความงามของเธอ ซึ่งควรจะมี ความงามของสตรีวัยแรกรุ่งที่งามดุจรูปปั้น ส่วนภาพของสามีอยู่ในฐานะผู้ถูกระทำ ทั้งสีหน้าและแววตาหม่นหมอง ไร้รอยยิ้ม เพราะถูกบังคับให้แต่งงาน พัทธได้ส่งกลิ่นความรู้สึกของการทำลายล้างผ่านแววตา และท่าทางจากรูปภาพใบนี้

ทั้งภาพยนตร์และเรื่องสั้นนี้นำเสนอว่า เหตุการณ์วันแต่งงานคือจุดเปลี่ยนชีวิตของตัวละครราดาและพัทธ ในสถานการณ์ที่ทั้งสองตัวละครต่างต้องดำรงชีวิตภายใต้ขนบของสังคม แต่ราดาเลือกที่จะดำเนินชีวิตไปตามขนบประเพณีจึงยอมรับการแต่งงานแบบคลุมถุงชน และปฏิบัติตามที่สังคมคาดหวังจากวัยสาวไปสู่การเป็นแม่ จนกระทั่งชีวิตต้องพบกับจุดเปลี่ยนเพราะต้องแบกรับหนี้สินของแม่สามี ความอดอยากของลูก และการสูญเสียสามีรวมทั้งลูกสาว แต่ไม่ว่าราดาจะเผชิญอุปสรรคใด ๆ แต่จุดยืนยังคงเหมือนเดิม ส่วนพัทธเธอเลือกตอบโต้กับคำสอนของครอบครัว ซึ่งเคร่งครัดในการเลี้ยงลูกสาว และเพื่อให้ดำเนินชีวิตตามความคาดหวังของสังคมอย่างเข้มงวดจนกระทั่งเธอต้องเสียโอกาสในการเรียนและอนาคตการทำงาน เธอจึงเลือกดำเนินชีวิตโดยสวนทางกับกฎเกณฑ์ของครอบครัวและความคาดหวังของสังคม ด้วยการตั้งครุฑไม่พึงประสงค์กับชายชาวตะวันตกซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการตอบโต้ครอบครัวและสังคม ดังนั้นพัทธซึ่งหมายถึงผ้าไหมอันล้ำค่า และตัวละครแม่พัทธจึงเปรียบเสมือนสองสิ่งบนเส้นทางคู่ขนาน เนื่องจากสิ่งหนึ่งคือสัญลักษณ์แห่งการถักทอสายใยระหว่างรุณสุรูน กับอีกสิ่งหนึ่งคือภาพแทนของความขัดแย้งซึ่งความขัดแย้งเกิดขึ้นทั้งในระดับครอบครัวและชุมชนด้วยเหตุผลดังกล่าวราดาได้รับการสรรเสริญ ในฐานะแม่ของชุมชนของตนในฐานะผู้เป็นศูนย์รวมของผู้นับในชุมชน ขณะที่พัทธถูกสะท้อนโดยคนในครอบครัวทั้งสาม ลูก และแม่ของตนเองในลักษณะของหญิงงาม

เมืองที่มีวาจากิริยาหยาบคาย คุณลักษณะของเธอแตกต่างจากชนบโดยสิ้นเชิง จนทำให้คนในสังคมรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน

“พัทธ” กับการปฏิเสธหน้าที่ความเป็นแม่ในอุดมคติ

ข้อความ “ไร้พัทธ ย่อมมีแสง” (Manickam, 2023, p.41) ถูกสะท้อนผ่านความคิดของลูกสาวแสดงให้เห็นว่าความสุขของครอบครัวและชุมชนจะเกิดขึ้นเมื่อไม่มีพัทธ คำว่า “แสง” มีนัยยะหมายถึง “ความสุขของชุมชน” ความสุขและความสนุกของผู้คนมาจากการทำกิจกรรมสันทนาการและสังสรรค์ในชุมชนแห่งนี้ที่ประกอบด้วยชาวจีน ชาวมุสลิมและชาวฮินดู อาทิ การรับประทานก๋วยเตี๋ยวซึ่งเป็นอาหารของชาวจีน การเล่นเกมในพื้นที่ยิมของชาวมุสลิม การรับประทานเมล็ดพืชทอดหรือกัวยีระหว่างการพูดคุยแลกเปลี่ยนความเห็นกัน และการเข้าเรียนการร้องเพลงคาร์นาติกซึ่งเป็นบทเพลงซึ่งมีที่มาจากคัมภีร์ฮินดูโบราณขับร้องทางตอนใต้ของอินเดียรวมทั้งรัฐทมิฬนาฑู การเปรียบเทียบพัทธหมายถึงความมืด ซึ่งเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับแสงสว่าง สะท้อนให้เห็นมุมมองของลูกสาวที่ต่อแม่ว่าเป็นสาเหตุแห่งความทุกข์ทั้งของครอบครัวและชุมชน

ในมิติครอบครัว “พัทธ” คือตัวละครแม่ที่ทำลายสายใยแห่งความรักในครอบครัวที่ประกอบด้วยคุณตา คุณยาย พ่อของลลิตาและลลิตา สาเหตุหลักคือพัทธปฏิเสธการเลี้ยงดูของครอบครัวที่เลี้ยงเธอมาด้วยตำราการเลี้ยงบุตรสาวตามแบบฉบับของชาวฮินดู และเลือกทำสิ่งที่ทำลายต่อแนวคิดที่ถูกสั่งสอนมาตั้งแต่เด็ก พัทธตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์และไม่ทราบว่าใครเป็นพ่อของลลิตา แต่จากลักษณะภายนอกของลลิตาที่มีตาสีเขียวและผมสีทอง อนุมานได้ว่าพ่อของเธอน่าจะเป็นชาวยุโรป ทำให้การแต่งงานระหว่างพัทธกับหนุ่มชาวจีนเด็กในบ้านที่คุณตาเก็บมาเลี้ยงจึงเป็นสิ่งที่น่าอับอายสำหรับครอบครัว ลลิตาจึงเป็นสัญลักษณ์ของความอัปยศซึ่งพัทธปฏิเสธการทำหน้าที่แม่

พัทธคือข้อขัดแย้งตรงข้ามกับลลิตาลูกสาวของเธอ เธอแสดงออกถึงความรู้สึกเกลียดชังกับลูกสาวทุกรูปแบบทั้งจากคำพูดที่ทำร้ายจิตใจและการกระทำ อาทิ เมื่อลูกถามเธอว่า “แม่รักเธอไหม” เธอตอบแบบไม่รักษาน้ำใจลูกว่า “รักเธอเหมือนลลิตา คำถามโง่ ๆ โง่และน่าเกลียดเหมือนตัวเธอ ตอนฉันอายุ 14 ปี ฉันมีเธอ สิ่งที่เราชั่วที่สุดที่มาจากอาศัยอยู่ในท้องของฉัน ทำให้ฉันแสบร้อนลึนปี่และยังทำให้ฉันเสียโอกาสในชีวิต” (Manickam, 2023, P.43) พฤติกรรมดังกล่าวของพัทธอาจวิเคราะห์ได้สองประการได้แก่ 1) การโต้กลับแนวคิด “แม่อินเดีย” เพราะตามแนวคิดดังกล่าว การที่ผู้หญิงคนหนึ่งจะเป็นแม่ที่สมบูรณ์และมีสถานภาพสูงส่งในสังคมได้ ต้องให้กำเนิดลูกชายแต่พัทธมีลลิตาเป็นลูกสาว เธอจึงไม่ใช่ “แม่” ที่สมบูรณ์ในความหมายแบบดั้งเดิมอีกต่อไปเธอจึงเปรียบลลิตาด้วยคำว่า “สิ่งที่เลวร้ายที่สุด” 2) เธอปฏิเสธภาระหน้าที่ที่เธอไม่ปรารถนาและเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตที่ต้องการ อีกทั้งเป็นการสะท้อนความทุกข์ของแม่ระหว่างการตั้ง ครรภ์และการคลอดบุตร

ส่วนลลิตาได้กลับด้วยการไม่ให้เกียรติพ่อบุญในฐานแม่ โดยการไม่เรียกเธอว่า “อ๊มมา” เลยแม้แต่ครั้งเดียว เพราะในสังคมของชาวฮินดูเชื่อกันว่า “อ๊มมา” เป็นร่างอวตารของพระแม่ซึ่งเป็นเทพผู้มีความรักให้กับสรรพสิ่งบนโลก การเรียกแม่ว่า “อ๊มมา” จึงเป็นการให้เกียรติกับแม่อย่างสูงสุด ดังนั้นการไม่เรียกแม่ว่า “อ๊มมา” จึงเป็นการลดทอนคุณค่าของการเป็นแม่และเป็นการโต้กลับของลลิตา ซึ่งมีสาเหตุมาจากประสบการณ์ความเจ็บปวดที่เธอเรียนรู้จากพฤติกรรมของแม่ ที่ทั้งรู้สึกโกรธ หวาดกลัวจนกระทั่งนำไปสู่ความรู้สึกเฉยชา

ในมิติของครอบครัว ทุกคนจะได้รับผลกระทบทางจิตใจจากพฤติกรรมของพ่อบุญ เพราะพฤติกรรมของเธอที่เป็นคนขี้โมเม ชอบการด่าทอด้วยคำหยาบคายและแสดงอารมณ์ฉุนเฉียวต่อคนในครอบครัว เธอมีคุณลักษณะตรงข้ามกับ “แม่อินเดีย” ในอุดมคติซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความรุ่งเรือง ขณะที่เธอมีพฤติกรรมทำลายทรัพย์สินและชื่อเสียงของครอบครัว ด้วยการขูดรีดทรัพย์สินของครอบครัวและนำไปใช้อย่างสุรุ่ยสุร่ายจนทำให้พ่อแม่ไม่สามารถอดทนกับพฤติกรรมดังกล่าวได้ และไล่ออกไปจากชุมชนและหาบ้านเช่าอยู่ในวันที่พ่อบุญกลับมาที่บ้าน ทุกคนในครอบครัวแสดงออกด้วยความรู้สึกที่อึดอัดและจะแสดงความรู้สึกโล่งใจเมื่อเธอจากไป อย่างไรก็ตามคุณยายซึ่งเป็นแม่ของพ่อบุญ เป็นเพียงคนเดียวที่ไม่กล้าแสดงความรู้สึกดังกล่าว อาจเป็นเพราะเธอตระหนักถึงบทบาทความเป็นแม่ในอุดมคติที่เธอจะยอมรับกับสถานการณ์ แม้ว่าจะดีหรือเลวร้ายโดยไม่ตอบโต้ใด ๆ

หากวิเคราะห์ปัญหาของครอบครัวนี้ อาจเริ่มมีมาก่อนเหตุการณ์การแต่งงานของพ่อบุญ ทำให้การเลี้ยงดูพ่อบุญจึงเกิดปัญหา ความสัมพันธ์ระหว่างคุณตาและคุณยายอาจไม่ราบรื่นเนื่องจากคุณยายไม่ได้ให้กำเนิดลูกชาย ทำให้คุณยายก็ไม่มีสถานะของความเป็นแม่ที่สมบูรณ์เช่นกัน จะพบว่าไม่มีบทสนทนาใด ๆ ระหว่างคุณตาและคุณยายปรากฏในเรื่อง ส่วนคุณยายไม่มีบทสนทนาในประเด็นอื่น ๆ ยกเว้นบทสนทนาเพียงเล็กน้อยระหว่างเธอกับพ่อบุญเพื่อขอร้องให้รักษาน้ำใจของลลิตา และปกป้องลลิตาจากการถูกพ่อบุญทำร้าย คุณยายมักเงียบเมื่อเวลาพ่อบุญปรากฏตัวในบ้าน และมีสีหน้าที่แสดงออกถึงการยอมรับความก้าวร้าวของลูกสาวอย่างจำนน ความสัมพันธ์ระหว่างคุณตาและคุณยายเปรียบเสมือนสามีภรรยาที่เดินบนเส้นทางคู่ขนาน ด้วยความเชื่อแบบดั้งเดิมเรื่องการมีลูกชายเป็นเป้าหมายของการมีครอบครัว คุณตาจึงตัดสินใจที่จะพาเด็กหนุ่มชาวจีนมาเลี้ยงที่บ้านดูลูกชายด้วยความสงสารระหว่างที่เด็กหนุ่มผู้นี้เดินซัดเซอยู่บนถนน เพื่อหนีเอาชีวิตรอดมาจากสงครามของญี่ปุ่นที่ยุติลงเมื่อปี ค.ศ. 1965 แต่ความเข้าใจผิดที่เข้าใจว่าหนุ่มคนนี้ทำให้พ่อบุญตั้งครุฑทำให้คุณตารู้สึกโกรธเคืองหนุ่มชาวจีนที่คุณตาอดส่ายเลี้ยวอย่างดีประดุจลูก หนุ่มชาวจีนผู้นี้คือผู้ที่ลลิตาเรียก ว่าเป็นพ่อแต่เธอไม่เชื่อว่าเป็นพ่อของเธอจริง ๆ พ่อใช้ชีวิตอยู่ในบ้านโดยรักษาอัตลักษณ์ของความเป็นคนจีนไว้อย่างครบถ้วนไม่ว่าจะเป็นการรับประทานอาหารจีน ฟังเพลงจีน แต่งกายแบบชาวจีน ทำให้พ่อใช้ชีวิตลำพัง หรืออยู่กับเพื่อนชาวจีนในสมาคมชาวจีนเท่านั้นและแยกตัวออกไปจากคุณยายและลลิตา เหตุการณ์ในบ้านหลังนี้สะท้อนสถานการณ์ของชุมชนที่ทุกคนดำเนินชีวิตเสมือนทุกอย่างเป็นปกติแต่มีสิ่งที่ปิดบังซ่อนเร้นอยู่มากมาย

ส่วนในมิติของชุมชน พ่อบุญไม่มีบทบาทในชุมชนและภาพของพ่อบุญไม่ปรากฏในพื้นที่แห่งนี้เลย โดยเห็นได้จากกิจกรรมเรียนการร้องเพลงคาร์นาติกซึ่งเป็นบทเพลงซึ่งมีที่มาจากคัมภีร์ฮินดูโบราณ พ่อบุญคือคนเดียวที่

ไม่ได้รับเชิญมา ร่วมกิจกรรมนี้ พัทธเองก็ต่อต้านกิจกรรมนี้ด้วยการห้ามลิตาไม่ให้มาร่วมโดยอ้างเหตุผลว่าใน อนาคตลูกสาวจะได้แต่งงานกับ “ขอทาน” หากยังไม่หยุดมาร่วมงานนี้ การที่พัทธเรียกกลุ่มคนเหล่านี้ว่า “ขอทาน” เพื่อสื่อความหมายว่าเป็นผู้ที่น่าอับอายและไร้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ แนวคิดดังกล่าวมาจาก ประสบการณ์ของตนเองที่ถูกสั่งสมจากครอบครัว ทำให้เชื่อว่าผู้ที่ใช้ชีวิตโดยยึดโยงกับศาสนา จะไม่สามารถ ดำรงชีวิตในวิถีที่ตนเองเลือกได้ เท่ากับเสียศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และในท้ายที่สุดคนกลุ่มนี้ก็ไม่ได้พบกับ ความสุข

อาจกล่าวได้ว่าตัวละครพัทธเป็นพื้นที่ของการประท้วงสังคม เนื่องจากชุมชนแห่งนี้เป็นชุมชนที่ผู้คนยัง ยึดโยงกับความเชื่อเรื่องศาสนา ซึ่งสั่งสอนเรื่องการครองตนในศีลธรรมและห่างไกลจากความชั่วร้าย ด้วย เหตุผลดังกล่าวเรื่องราวที่ไม่ดีงามที่เป็นวิสัยของผู้คนในชุมชนแห่งนี้เช่น การดื่มเหล้า การนอกใจ การติดสินบน การทำร้ายร่างกาย และอื่น ๆ จึงไม่อาจถูกเปิดเผยในที่สาธารณะ ความจริงบางอย่างจะสามารถถูกเปิดเผย ออกมาบ้างในวงเหล้าซึ่งหมายถึงบุคคลนั้นพูดเพราะลืมหืมหรือขาดสติ ดังนั้นมีความจริงมากมายที่ถูกปิดบัง ซ่อนเร้น เพราะมีข้อจำกัดบางประการทำให้ผู้คนต้องดำรงชีวิตอยู่ในสภาพจำยอม ในขณะที่เรื่องราวของตัว ละครของพัทธคือตัวละครเดียวที่ถูกเปิดเผย และเล่าต่อกันมาจนกลายเป็นตำนานของชุมชน อาทิ การที่เธอถูก สำหรับขึ้นมาที่เอวและกระโดดถีบผู้ชายที่แต่งกายดีแต่ต่อว่าเธอเรื่องพฤติกรรมของเธอ การกระทำดังกล่าวเป็น การโต้กลับผู้ชายซึ่งมีภาพลักษณ์ที่ดีแต่มีพฤติกรรมที่ชอบประเมินคุณค่าของผู้หญิงตามมุมมองของตนเอง เรื่องราวของพัทธที่ถูกเล่าซ้ำทำให้เกิดประเด็นต่าง ๆ ที่นำไปสู่การขบคิดของสังคม

ลิตาสตรียุคใหม่ : การผสมผสานทางวัฒนธรรมในชุมชนมัมบัง

วัฒนธรรมตะวันตกและตะวันออกถือเป็นสองขั้ววัฒนธรรมซึ่งผู้คนมีความเชื่อที่แตกต่างกันอย่าง ลื่นเชิง ทางตะวันตกมุ่งเน้นเรื่องประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน และการมีเสรีภาพ ในทางตรงกันข้ามทาง ตะวันออกเชื่อในเรื่องหน้าที่ ความสงบเรียบร้อยทางสังคมและการให้เกียรติผู้มีอาวุโส (Spizzica, 1997, p.248) ความเชื่อดังกล่าวนำไปสู่การเกิดวิกฤติอัตลักษณ์ของ “แม่อินเดีย” ดังปรากฏในตัวละครแม่พัทธซึ่งปฏิเสธ ความเชื่อแบบตะวันออก ทำให้ถูกต่อต้านจากชุมชน สภาวะดังกล่าวส่งผลต่อพฤติกรรมของพัทธทั้งในด้าน จิตใจและอารมณ์ ด้านความสัมพันธ์และด้านพฤติกรรม จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้เขียนเชิดชูตัวละครลิตา เธอเป็น ลูกผสมซึ่งมีแม่เป็นชาวทมิฬและพ่อมีเชื้อสายตะวันตก การนำเสนอตัวละครเด็กหญิงสาวซึ่งเป็นที่รักของคนใน ชุมชนทุกกลุ่มชาติพันธุ์ สะท้อนให้เห็นความจำเป็นในการสลายความเป็นขั้วตรงข้ามของคนในชุมชนมัมบัง

ลิตาคือลูกสาวของพัทธ มีบุคลิกภาพและคุณลักษณะที่แตกต่างกับพัทธ มีความเอื้ออาทร เป็นมิตร กับผู้อื่นอย่างจริงใจทำให้เธอเป็นที่รักของทุกคนในชุมชนทั้งผู้ใหญ่และคนรุ่นราวคราวเดียวกันด้วยบุคลิก

ดังกล่าว ลลิตาเปรียบ เสมือนบุคคลที่เชื่อมความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ที่ผู้คนหลายเชื้อชาติอยู่ร่วมกันทั้งชาว
จีน ชาวอินเดียและชาวมุสลิม การเข้าร่วมกิจกรรมทั้งกีฬาและสนทนาการต่าง ๆ ของลลิตา ทำให้ทุกคนใน
ชุมชนสามารถรวมตัวกันได้รวมทั้งการร้องเพลงคาร์นาติกซึ่งเป็นกิจกรรมที่นิยมของชาวทมิฬนาดู

ลลิตาเป็นเด็กรุ่นใหม่ซึ่งไม่ได้ยึดโยงกับอุดมการณ์ดั้งเดิมอย่างเหนียวแน่น ทำให้เธอเป็นตัวละครเพียง
ตัวเดียวที่มีความสุขเพราะเธอสามารถอยู่ในชุมชนได้อย่างกลมกลืน และทำกิจกรรมสนทนาการได้ในทุกพื้นที่
ของชุมชน ซึ่งต่างจากคุณตา คุณยาย คุณพ่อรวมทั้งแม่ของเธอ คุณตา คุณยายยึดมั่นขนบธรรมเนียมชาวทมิฬ
อย่างเคร่งครัด ส่วนพ่อยึดวิถีปฏิบัติตามธรรมเนียมของชาวจีน ทำให้พวกเขาไม่สามารถแสดงความคิดหรือ
ความรู้สึกออกมาทั้งในการกระทำและคำพูด เนื่องจากถูกตีกรอบชีวิตด้วยการให้คุณค่ากับสิ่งที่เป็ความเชื่อ
เดิม ส่วนแม่ของเธอซึ่งตนเองอยู่ในความเกลียดชังผู้ครอบงำที่ยึดติดกับขนบธรรมเนียม ตัวละครเหล่านี้
เปรียบเสมือนถูกขังอยู่ในกรอบความคิดเดิม จนต้องแยกตัวจากสังคมซึ่งมีผู้คนหลากหลายชาติพันธุ์อาศัย
ร่วมกัน และดำรงชีวิตอย่างไม่มีความสุขเพราะไม่สามารถหลุดพ้นจากกรอบแนวคิดเดิมได้

อาจกล่าวได้ว่าต้นเหตุของปัญหาในครอบครัวของเธอมาจากคุณตาเนื่องจากคุณตามีความเคร่งครัดใน
แนวความเชื่อทางศาสนาทำให้เลี้ยงพิทุมาตามตำราคัมภีร์โบราณ คุณตามีความกลัวที่ลูกสาวจะมี
ความสัมพันธ์กับผู้ชายโดยละเมิดขนบของชาวทมิฬโดยเฉพาะอย่างยิ่งชายชาวตะวันตก ทำให้ต้องบังคับพิทุ
โดยการกักขังไม่ให้ออกไปดูโลกภายนอก เธอจึงรู้สึกเหมือนติดคุกและต้องหนีออกมาจากบ้านเพื่อพบกับโลก
ภายนอก เธอเกลียดชังพ่อเพราะปฏิเสธไม่ให้เธอมาเรียนหนังสือเพียงเพราะว่าต้องรักษาพรหมจรรย์จนกระทั่ง
วันแต่งงาน ทั้งที่เธอเรียนหนังสือเก่งเป็นที่หนึ่งของห้อง และตอบโต้คำสอนของพ่อที่สอนให้มองว่าชายผิวขาว
คือโลกที่แตกต่าง ด้วยการมีสัมพันธ์กับชายผิวขาวจนตั้งครรภ์ ผลจากการประพฤดิของเธอทำให้คุณตาต้องรู้สึก
อับอายจนกระทั่งไล่ลูกสาวออกนอกชุมชน และตนเองก็จมปลักกับความทุกข์และความอับอาย

สำหรับคุณยายซึ่งเป็นแม่ตามขนบ แม้จะมีความคิดที่ต่างจากสามี แต่เธอเลือกที่จะไม่เถียงและไม่นำ
ความจริงเกี่ยวกับลูกสาวมาปรึกษาหารือกัน เพราะเธอตระหนักดีว่าภรรยาเป็นเพียงผู้รับคำสั่ง แต่ใน
ขณะเดียวกันความเป็นแม่ก็ต้องปกปิดความผิดของลูกสาวเพื่อไม่ให้ลูกถูกลงโทษจนกระทั่งปัญหาที่ซ่อนไว้ปะทุ
ออกมา อาทิ ลูกสาวตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ความเกลียดชังของลูกสาวที่มีต่อครอบครัวจนนำมาสู่การทะเลาะ
เบาะแว้งที่รุนแรง และถูกแสดงออกผ่านการกระทำและคำพูด ในท้ายที่สุดเธอก็ต้องเป็นผู้ที่ต้องแบกรับใน
ฐานะตัวกลางที่สื่อสารระหว่างพิทุและคนในครอบครัวเพื่อให้การต้องพบกันในแต่ละครั้งผ่านไปได้แม้จะทุกข์
แสนสาหัส

หากวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาของครอบครัวพิทุ อาจมีปัจจัยมาจากการเลี้ยงดูของครอบครัว เซอร์รี่
(Cherry, 2023)) ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพจิตได้เสนอว่า แนวคิดการพัฒนาจิตสังคม
และวิถีชีวิตด้านตัวตนสามารถนำมาอธิบายปัญหาเหล่านี้ได้ว่า เกิดจากธรรมชาติของจิตสังคมซึ่งประกอบด้วย

ความต้องการทางจิตของแต่ละคนซึ่งขัดแย้งกับความต้องการทางสังคม และจากทฤษฎีความสำเร็จในแต่ละระยะส่งผลให้เกิดบุคลิกภาพที่ดี หากเด็กสามารถได้รับอิสรภาพในวัยเด็กในการตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ชอบ และไม่ถูกควบคุมเกินไปเด็กจะเกิดความมั่นใจ และจะสามารถหาอัตลักษณ์ตนเองผ่านการค้นหาค่านิยม ความเชื่อ และเป้าหมาย เด็กจะไม่สับสนและสามารถสร้างอัตลักษณ์ของตนเองได้ และหากเด็กสับสนอาจเกิดวิกฤติด้านตัวตนเพราะการบังคับ อัตลักษณ์อาจทำให้เกิดการต่อต้านและอาจสร้างอัตลักษณ์ทางลบได้ ดังปรากฏในตัวละครพัทลุง

การกระทบกระทั่งในครอบครัวอย่างรุนแรง อาจพออนุมานได้ว่ามีปัจจัยมาจากภาวะตึงเครียดของครอบครัว เนื่องจากคุณยายเป็นตัวละครที่ได้รับแรงกดดันเรื่องการเลี้ยงดูบุตรสาว และด้านการปรับตัวจากการปะทะกันระหว่างวัฒนธรรมในสังคมจนส่งผลกับครอบครัว เพราะคุณตาซึ่งยึดติดกับขนบธรรมเนียมชาวหมิ่นกวดันให้คุณยายเลี้ยงดูลูกสาวให้มีคุณลักษณะตามชนบ ขณะที่ลูกสาวซึ่งกำลังเติบโตมาท่ามกลางกระแสวัฒนธรรมตะวันตกปฏิเสธวิถีการกดดันของครอบครัว เพราะเธอก็ได้รับแรงปะทะความคิดของคุณตาและคุณยาย เห็นได้จากการที่เธอถูกจำกัดพื้นที่แต่ในบ้าน ไม่มีโอกาสได้ไปโรงเรียนเพียงเพราะผู้ปกครองไม่ประสงค์ให้ลูกสาวรับแนวคิดของตะวันตกมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

ประเด็นสำคัญของความขัดแย้งกันในครอบครัว ประการหนึ่งอาจมีสาเหตุหลักมาจากการรับแนวคิดที่มีลักษณะสองชั่วที่แตกต่างกันของสมาชิก ได้แก่แนวคิดแบบตะวันตกและตะวันออก ทำให้ส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตของแต่ละคนในครอบครัว สถานการณ์ที่ผลักดันไปสู่จุดแตกหักทำให้ทุกคนต้องเลือกวิถีชีวิตของตนเองตามที่ต้องการ คือ การเข้าชมภาพยนตร์เพลงตะวันตกของลิลิตาเรื่องมนต์รักเพลงสวรรค์ (The Sound of Music) ซึ่งมีเพลงฮิตที่ทุกคนร้องกันจนติดปากร่วมกับเพื่อน ๆ ในชุมชน การเข้าชมภาพยนตร์ตะวันตกเป็นสิ่งที่ไม่สามารถเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่พัทลุงเป็นเด็กวัยรุ่นได้เลย เพราะหากย้อนเวลากลับไปเด็กหญิงในยุคนั้นไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของชาวตะวันตก เพราะถูกสอนว่าโลกของชาวตะวันตกเป็นโลกที่แตกต่าง ผู้ปกครองห้ามปรามลูกสาวไม่ให้ดูสื่อตะวันตก และร่วมกิจกรรมใด ๆ เพื่อกีดกันความรักระหว่างชาวฮินดูและชาวตะวันตกผิวขาว ความโกรธและเกลียดชังพ่อแม่ที่เคยกีดกันตนเอง อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้พัทลุงได้กลับด้วยวิถีที่ครอบครัวปฏิเสธมาโดยตลอด

จากคำพูดของลูกสาว คุณยายซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อความอยู่รอดของครอบครัว จำเป็นต้องตัดสินใจหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเลี้ยงดูลิลิตาในสถานการณ์ความตึงเครียดที่ขมวดตึงอยู่ในครอบครัว และในชุมชน แม้ว่าต้องประทะกับลูกสาวของตัวเองก็ตาม การตัดสินใจของคุณยายเกิดจากการตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ของคุณยายในฐานะแม่ซึ่งเลี้ยงดูพัทลุงมาด้วยวิธีที่ผิดพลาด ดังนั้นในบริบท สังคมที่เปลี่ยนไปเธอไม่ควรตีกรอบลิตามากจนเกินไป คุณยายซึ่งเป็นผู้ดูแลลิตาจึงอนุญาตให้ลิตาไปชมภาพยนตร์เพลงเรื่องมนต์รักเพลงสวรรค์ร่วมกับเพื่อน ๆ ในชุมชน ทำให้เกิดการปะทะทางความคิดระหว่างพัทลุงและคุณยาย การ

ปะทะครั้งนี้เป็นการแสดงจุดยืนของคุณยายว่าเธอยืนยันจะให้หลานสาวไปร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ แม้ว่าพัทธจะโกรธเพียงใด ส่วนพัทธเองก็ยืนยันในจุดยืนของตนว่าการไปร่วมกิจกรรมกับคนในชุมชนครั้งนี้ จะทำให้ลลิตาได้แต่งงานกับพวกที่ตนกล่าวหาว่าเป็น “ขทานโดยสายเลือด” การแสดงจุดยืนของเธออาจมีเป้าหมายเพื่อย้อนถามให้ผู้เป็นแม่ได้ไตร่ตรองสิ่งที่เกิดขึ้น กับคำสอนที่สอน พัทธในวันนั้น ความโกรธของพัทธที่มีต่อลูกสาว จนกระทั่งมีการทำร้ายร่างกายลูกสาว อาจมีสาเหตุหลักจากการที่ลลิตาไปทำกิจกรรมร่วมกับคนในชุมชนซึ่งพัทธปฏิเสธการรวมตัวกันของชุมชนแห่งนี้ที่ยังยึดโยงกับความเชื่อเรื่องศาสนา

การเลี้ยงดูของคุณยายทำให้ตัวละครลลิตากลายเป็นตัวละครที่มีอัตลักษณ์ผสมผสาน โดยเธอสามารถรักษาแก่นสำคัญของวัฒนธรรมดั้งเดิมบางอย่างไว้ได้ เช่นการปฏิบัติกิจกรรมทางด้านศาสนาซึ่งสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ในขณะที่เดียวกันเธอได้ยอมรับและปรับใช้แง่มุมที่มีคุณค่าจากวัฒนธรรมใหม่ ดังเช่น ความชื่นชอบหลงใหลในภาพยนตร์เรื่องมนต์รักเพลงสวรรค์ เพราะตัวละครเอกคือมาเรียตัวละครสำคัญของเรื่อง เป็นแรงบันดาลใจให้กับเธอกลายเป็นผู้มีจินตนาการ มีความฝัน รักตนเองและคนรอบข้าง ส่งผลต่อบุคลิกภาพและคุณลักษณะด้านบวกของเธอ ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญที่จะช่วยปลดปมต่าง ๆ ซึ่งจะยึดโยงกับชีวิตเธอ ทำให้เธอไม่มีความสุขเหมือนตัวละครอื่น ๆ ในเรื่องทั้งคุณตา คุณยาย แม่และพ่อของเธอ รวมทั้งปมที่ขมวดตึงในชุมชนของเธอจากการที่ผู้คนถูกยึดโยงในกรอบความคิดเดิม ที่อาจเป็นอุปสรรคในการอยู่ร่วมกันในชุมชนที่มีการผสมผสานระหว่างชาติพันธุ์ต่าง ๆ และสร้างจินตนาการให้กับเธอ ทำให้เธอได้มีจินตนาการร่วมกับผู้คนในชุมชนและผู้คนทั่วโลก จากภาพยนตร์เพลงเรื่องนี้สะท้อนว่ากฎเกณฑ์ที่เข้มงวดไม่ได้ช่วยให้คนเรียนรู้เข้าใจซึ่งกันและกัน แต่ความอ่อนโยนและใจกว้างที่ทำให้ผู้คนมีความรักและสร้างความสุขให้กับผู้คนได้อย่างแท้จริง

คุณลักษณะของลลิตาทำให้เธอกลายเป็นบุคคลสำคัญในการสร้างเครือข่ายในชุมชน หรืออาจเปรียบเธอได้ในฐานะแม่ของชุมชนผู้สร้างสะพานเชื่อมระหว่างโลกเก่า และใหม่และเชื่อมระหว่างมนุษยชาติ เนื่องจากตัวละครลลิตาไม่เพียงแต่เป็นตัวละครที่เป็นลูกผสมทางเชื้อชาติ แต่ยังขับเคลื่อนผู้คนในชุมชนให้สร้างสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบความเป็นเพื่อน ความเป็นครอบครัวและเครือญาติ ตลอดจนความชื่นชอบในดนตรีและสาระความบันเทิงจากฝั่งตะวันตก ก็จะนำไปสู่การผสมผสานทางวัฒนธรรม และเกิดวัฒนธรรมใหม่อย่างกลมกลืน

บทสรุป

บทบาทของลลิตาในบริบทของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชุมชนมัมบัง ประเทศมาเลเซีย สะท้อนภาพของลลิตาในฐานะแม่ของชุมชน ซึ่งมีลักษณะเป็นขั้วตรงข้ามกับตัวละครแม่พัทธซึ่งปฏิเสธกิจกรรมทางสังคมในทุกรูปแบบ เนื่องจากความรู้สึกลีลาขัดแย้งที่มีต่อผู้คนในสังคม กล่าวคือผู้เขียนได้นำเสนอภาพ “แม่อินเดียว” ในรูปแบบใหม่ ไม่ใช่แม่ผู้ให้กำเนิด เห็นได้ว่าแม่ผู้ให้กำเนิดไม่สามารถทำหน้าที่ของแม่ตามอุดมการณ์ได้เนื่องจากเกิดข้อ

ปัญหาต่าง ๆ ในเชิงความสัมพันธ์ ทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน ในขณะที่ได้กรุ่นใหม่ซึ่งไม่เคยได้รับการถ่ายทอดเรื่องอุดมการณ์ความเป็นแม่แบบดั้งเดิม อีกทั้งไม่เคยได้รับความรักจากผู้เป็นแม่แต่กลับมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการประสานความสัมพันธ์ของชุมชน อันเนื่องมาจากคุณลักษณะสำคัญที่มีคือ ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและความรักที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ทำให้สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ซึ่งถือเป็นคุณสมบัติสำคัญของ “แม่ในอุดมคติ”

การนำแนวคิดทวิลักษณ์มาใช้ศึกษาเปรียบเทียบตัวละคร “แม่” ขั้วหนึ่งคือตัวละครแม่ของชุมชน อีกขั้วหนึ่งคือแม่ผู้ปฏิเสธชุมชน ทำให้เห็นภาวะความตึงเครียดในสังคมของชาวมุขิฟ ที่ต้องอาศัยร่วมกันกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ และภายใต้แรงกดดันจากนโยบายภาครัฐ ในสถานการณ์ความขัดแย้งและตึงเครียดเหล่านี้ หากผู้คนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน และสามารถปรับตัวท่ามกลางความแตกต่าง จะสามารถละลายความขัดแย้งในชุมชนได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวตัวละครลิตาจึงเป็นตัวละครที่ได้รับการเชิดชูเนื่องจากการเป็นแบบอย่างให้กับชุมชนในฐานะลูกผสมที่ขับเคลื่อนให้เกิดการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมของชุมชนกับวัฒนธรรมตะวันตกผ่านเนื้อหาสาระความบันเทิงต่าง ๆ ของชาวตะวันตกซึ่งมีผู้คนบางส่วนในชุมชนต่อต้าน แต่การผสมผสานนี้จะนำไปสู่การผสมผสานด้านภาษาท้องถิ่นและภาษา ต่างประเทศ ซึ่งอาจเป็นจุดเริ่มต้นให้ชาวมุขิฟซึ่งเป็นคนกลุ่มน้อยสามารถเข้าสู่วิทยาการและระบบเศรษฐกิจภายใต้นโยบายภูมิบุตรา อย่างไรก็ตาม ความเปลี่ยนแปลงทางบริบทของสังคมท้าทายการดำรงอยู่ของชุมชนชาวมุขิฟ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ อาจลบล้างวิถีทางวัฒนธรรมดั้งเดิม ซึ่งรวมถึงพิธีกรรมต่าง ๆ ซึ่งเคยเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวของผู้คนและเป็นหัวใจในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆของชุมชน และอาจส่งผลให้เกิดวิกฤติอัตลักษณ์ของชาวมุขิฟได้

รายการอ้างอิง

- Bhasin, S. (2023, June 16). Saras Manickham – "We can't run away from politics and religion". *Hindustan Times*. <https://www.hindustantimes.com/books/my-mother-pattu-and-other-stories-a-collection-exploring-trauma-discrimination-and-identity-in-malaysia-101686922436377.html>
- Bhattacharji, S. (1990). Motherhood in ancient India. *Economic and Political Weekly*, 25(42/43), 50–57. <https://www.epw.in/journal/1990/42-43/review-womens-studies-review-issues-specials/mother-mother-community-and-mother>
- Cherry, K. (2023, December 4). *Identity vs. role confusion in psychosocial development*. *VeryWell Mind*. <https://www.verywellmind.com/identity-versus-confusion-2795735>
- Elankavan, V. (2018, April 9). 4 ways the word 'Keling' was used back then and why it's not okay to use it anymore. *World of Buzz*. <https://worldofbuzz.com/4-ways-the-word-keling-was-used-back-then-and-why-its-not-okay-to-use-it-anymore/>

- Krishnaraj, M. (2010). *Motherhood in India*. Routledge.
- Lakshmi, C. S. (1990). Mother, mother-community and mother-politics in Tamil Nadu. *Economic and Political Weekly*, 25(42/43), 72–83. <https://www.epw.in/journal/1990/42-43/review-womens-studies-review-issues-specials/mother-mother-community-and-mother>
- Maniar, P. (2025, January 1). Saras Manickam – Award winning author shares her inspiring journey as a writer. *Purple Pencil Project*. <https://purplepencilproject.com/in-conversation-with-saras-manickam/>
- Manickam, S. (2023). *My Mother Pattu*. Penguin Books.
- Nisha, Z. (2023). Woman, mother, and the other: Unraveling the matrix of feminine self. *Social Development Issues*, 45(2), 44–58.
- O'Sullivan, T. (1994). *Key Concepts in Communication and Cultural Studies*. Routledge.
- Pandey, D. (2010). Motherhood: Different voices. In M. Krishnaraj (Ed.), *Motherhood in India* (pp. 292–320). Routledge.
- Spizzica, M. (1997). Cultural differences between Western and Eastern education. In *Internationalising tertiary education: Institutional research and planning: Proceedings of the 6th International Conference* (pp. 248–257). Australasian Association for Institutional Research.
- Surya, S. (2023, January 18). Kanchipuram Pattu: The timeless beauty of South Indian silk. *Kankatala*. <https://shop.kankatala.com/blogs/news/kanjivaram-saree-a-timeless-tale-of-purity-and-beauty>
- Tharoor, S. (2017). *Inglorious empire: What the British did to India*. Hurst Publishers.